

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Z P R Á V Y Č S K P

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Členský oběžník
Československého svazu křesťanských pracujících
Švýcarska

1974 - Leden - Číslo 1.

ANI ŠVÝCARŠTÍ JODLEŘI nenalezli milost u současné československé socialistické cenzury. Tvrdě byly vyřazeny z projevu gramodesky s tímto folklorem, který snad opravdu ještě nikomu neublížil a nikomu se nepostavil do cesty-až teď tedy našim československým mocipánům. "Kdyby člověk aspoň věděl proč"-povzdechl si ne bez ironie komentátor švýcarského rozhlasu, když písničky svých krajanů uváděl na konci seznamu ostatních dnes v ČSR zakázaných titulů.

Je to dlouhý seznam. Má přes tisíc položek a je v něm nejenom populární, zábavný a taneční "pop" ale i kursy řečí/němčina, francouzština, angličtina, španělština a čínština, pohádka o Sněhurce, Čapkov a Bílá nemoc, některé slovenské národní písně a - pochopitelně - hudba s duchovní tematikou.

V náboženském uvědomění rozeznal režim již dávno svého nepřítele největšího a je tedy v jeho potírání důsledný. Proto je v seznamu na př. Vánoční mše J.J. Ryby, Glagolská mše Leoše Janáčka, proto jsou v něm Dvořákovy Biblické písně. Je to zřejmě v souhlasu s nařízením ministra Cipro, kterým uložil všem učitelům výchovu školní mládeže k "vědeckému ateismu" ve všech školních předmětech-asi aby se odnaučila bát se kromě režimu a jeho policie také svého svědomí.

Nepřítelem, kterého je třeba zničit nebo alespoň "zmačknout" je ovšem každý, kdo má odvalu projevit mínění vůči režimu kritické nebo dokonce odmítavé. Tím hůře pak pro něj je-li to člověk vzdělaný nebo jinak nápadný. Podle nejnovějších zpráv uveřejněných ve švýcarském tisku muselo po roce 1968 nejméně 8500 vysoce kvalifikovaných technických odborníků opustit své pracoviště a začít se živit jako pomocní dělníci. Jen z pražské Vysoké školy ekonomické bylo "vyhnáno" 121 profesorů. Na 70% žurnalistů nesmí vyk návrat své povolání. Fakt, že jsou mezi nimi také bývalí komunisté, na věci mnoho nemění. Naopak spíše podtrhuje skutečnost jinou-a sice tu, že proti režimu je přes pětileté normalizační úsilí stále upřimný a nebyvalý odpor opravdu v celém národě.

V knize "Levičáctví, dětská nemoc komunismu" vytýčil Lenin, těsně před svou smrtí, "vědeckou" zásadu prý správné taktiky pro boj komunistů v zemích ovládaných "kapitalisty": Je nutno kombinovat činnost legální s činností nelegální. Dvacetpět let komunistického panství naučilo čsl. lid aplikovat tuto zásadu obráceně-pro boj demokratů v zemi ovládané komunisty. Chodí se tedy na všechny nařízené průvody, na veřejnosti a před donášeči se ukazuje co nejnápadnější nezáměr o politiku-ale v soukromí a mezi svými se o ničem jiném než o politice nemluví. V poslední době prý s mnohem větším optimismem a s mnohem větší cílevědomostí nežli ještě nedávno.

Vládnoucí tenká vrstva tohle pochopitelně ví. Nedivme se pak, že představámožnosti nového pražského jara-dokonce v lepší "barvě" nežli to poslední-jí maluje čerta i na to nevinná švýcarské jodlování.

Z P R Á V Y Z Č S K P

- oo II.DĚTSKÝ MAŠKARNÍ BÁL pořádá místní skupina ČSKP ve Winterthuru spolu s winterthurským SOKOLEM, stejně jako vloni v sále hotelu RÖMERTOR, Oberwinterthur, Guggenbühlstrasse 6-a to v neděli 9.března odpoledne od 14 do 18 hod. Ráz: "Veselý rej v pohádkové říši." Pořadatelé připravují dětem řadu nových atrakcí. Kdo by jim chtěl pomoci hlase se u bratra Soukupa /tel.052/297689/. Maminky počítejte s dárky do dětského bufetu.
- oo PĚTILETÉHO VÝROČÍ SMRTI JANA PALACHA vzpomělo se 19.ledna shromážděním švýcarské mládežnické skupiny "FORUM 70" ve Winterthuru, kterého se zúčastnil i větší počet našich členů. Promluvil na něm Čech Dr.J.Tichý a mluvčí mladých Švýcarů Paul Gebhard, který zejména vyzval všechny přítomné Čechy a Slováky, aby neustávali sdělovat svému švýcarskému okolí své zkušenosti z vlasti s vládou násilí upírající občanům základní lidská práva.
- oo DIKY ŠVÝCARŮM přijalo 25té lednové zasedání Evropské Rady ve Strasbourgu resoluci vyzývající SSSR k tolerantnějšímu postupu při vyřizování žádostí židovských občanů o povolení k vystěhování. V debatě byla položena otázka zdali je zásadně vhodné dnes, v době období uvolňování napětí, takovou záležitost veřejně projednávat; každá řeč o poměrech v SSSR znamená prý návrat ke studené válce. Proti tomu ostře vystoupil švýcarský delegát, ženevský poslanec Henri Schmitt. "Je naopak nutné" řekl "aby naše zasedání vyjádřilo vládě Sovětského Svazu zcela jasné mínění shromážděných členů evropských parlamentů. Víme přece, že za Železnou oponou se uvědoměle probouzí veřejné mínění, které je třeba o našem stanovisku poctivě informovat. Naše řeč budiž jasná. Neutralita politická neznamena neutralitu srdce a ducha". Stejně promluvil na závěr diskuse druhý Švýcar Prof.Dr.Walther Hofer, předseda Komise pro nezastoupené národy, která toto traktandum shromáždění vlastně k projednání přeložila. Jí navržená resoluce byla nakonec přijata všemi, proti jednomu hlasu-francouzského komunisty. Budiž Evropské Radě k veliké cti, že našla odvahu být místem, na němž se i dnes o věcech lidských práv veřejně mluví, zatím co jinde se o nich zásadně takticky mlčí.
- oo SKUPINA PRO KATOLICKOU INTEGRACI se ustavila v Curychu pod vedením Z.Strádalové a E.Hoffmanna. V úvodu prohlášení, které nám poslala s žádostí o otisknutí, se praví:
- "Zjišťujeme, že trhlinou vznikl do Církve zmatek protichůdných názorů, jimiž je právě učení Církve ohrožováno nyní i zevnitř a věřící jsou ve věci pravověrnosti uváděni ve zmatek. Abychom přispěli třeba i skrovnou hřívnou k zachování autentického výkladu zjevené pravdy, ustavujeme tuto skupinu".
- Prohlášení dále obsahuje pracovní program a organizační řád skupiny. Zájemci o členství a spolupráci si vyžádejte podrobné informace u svrchu uvedených nebo u duchovních správců svých misí.
- oo V pátek 25.ledna ZEMREL v Paříži SPISOVATEL JAN ČEP. Před rokem jsme mu blahopřáli k sedmdesátým narozeninám. O Vánocích dostal druhý záchvat mozkové mrtvice, kterému nyní podlehl. Jeho dílo patří k nejlepším co bylo kdy v české řeči napsáno-zejména asi proto, že jeho srdce bylo vždy průzračně čisté hlubokou, jakoby prakřesťanskou něhou ke všemu Božímu stvoření.

Ú V A H Y - D O K U M E N T Y

10 ROKOV ČINNOSTI STÁLEJ KONFERENCIE SLOV.DEMOKRATICKÝCH EXULANTOV.

8.decembra 1963 zišlo sa asi 50 slovenských demokratických exulantov v Toronte na poradu, na ktorej bolo rozhodnuté utvoriť Stálu konferenciu slovenských demokratických exulantov ako voľné združenie exulantov bez rozdielu na to, k akému ideovému smeru patria. Jedínym spoločným putom, čo ich spája, bola zhoda o slovenskom národnom programe a o československej štátnosti. K zakladateľom Konferencie sa potom pridali ďalší slovenskí demokratickí exulanti, roztrúsení po svete, ktorí podpísali rezolúciu torontskej porady ako záväzný program pre prácu v exile.

Stála konferencia si nenárokovala stať sa masovou organizáciou v exile, lež len pracovným útvarom, ktorý sa rozhodol pracovať nenáročne, ale vytrvale, schádzať a radiť sa pravidelne o otázkach spoločného záujmu, zaujímať stanoviská k udalostiam doma i vo svete, bedlivo sledovať pomery v republike, zainteresovať na nich verejnú mienku slobodného sveta a podávať memorandá vládám západného sveta o situácii v Československu. Torontská porada sa tiež uzniesla na vydávaní tlačového orgánu Stálej konferencie, ktorý pod názvom NAŠE SNAHY začal roku 1964 skutočne vychádzať a stal sa verejnou tribúnou názorov a stanovísk vedenia a členov Konferencie na vývoj udalostí doma i vo svete.

Od svojho založenia mala Stála konferencia dve plenárne porady v Chicagu, dve v New Yorku, dve v Montreali i v Toronte a jednu v Clevelande. Okrom toho mala zasadanie rozšíreného predsedníctva v meste Watergate vo štáte New York a dve stretnutia s exulantmi z roku 1968 a to v Toronte a v New Yorku. Podala celý rad memoránd na americké a kanadské ministerstvo zahraničných vecí. V roku 1964 usporiadala spolu s Československou národnou radou americkou v Chicagu oslavu 20.vyročia Slovenského národného povstania pod protektorátom bývalých prezidentov Trumana a Eisenhowera a niekoľkých amerických senátorov, poslancov a guvernérov.

Jej pracovné porady, ktoré sa konali aspoň raz do roka, vyznačovali sa veľkou odbornosťou. Prednesené referáty i debata k nim dokazovali ako sú členovia Konferencie neustále zainteresovaní na vývoji doma, čo je základným predpokladom pre konštruktívnu akciu v exile. Lebo len exil, ktorý nestratí kontakt s domovom, môže plniť svoje poslanie.

Na torontskej zakladajúcej porade prijatá rezolúcia, je dôležitým a stále platným politickým dokumentom pre trpezlivý postoj k zahraničnej politike západného sveta, Sovietskeho zväzu a k otázke postavenia stredo-východoeurópskych národov. Je aktuálna aj pokiaľ sa týka vzťahov medzi našimi bratskými národmi, lebo definitívnou úpravou týchto vzťahov sleduje úspech česko-slovenskej spolupráce. /+uverejnená tiež v jednom z prvých čísiel SPRÁV ČSKP 1970 /

Veľkú pozornosť, hoci nie vo všetkých smeroch konštruktívnu, vyvolala vtedy pasáž, v ktorej sa hovorí toto: "Česko-slovenské spoložitie sa má opierať o dôsledné uznanie slovenskej národnej individuality, vyjadrenej a zistennej ústavnými vytvorenými slovenskými národnými orgánmi moci zákonodarnej, vládnej a výkonnej; orgánmi, ktoré by neboli podriadené nijakej vyššej autorite." Toľko rezolúcia; kladie dôraz na to, aby slovenské orgány moci zákonodarnej,

vládní a výkonné boli vo svojej národnej pôsobnosti nezávislé na nikom a tak na tomto úseku svojej pôsobnosti suverénne. Od toho času sa síce pomery doma zmenily, republika sa stala "socialistickou" federáciou, ale stále sa domnievame, že torontská rezolúcia v oblasti česko-slovenských vzťahov realizovaná nebola ani po vyhlásení federácie jednoducho aj preto, že v štáte, v ktorom existuje len jedna politická strana, riadená takzvaným demokratickým centralizmom, vytvárajúcim jediné stredisko moci-predsedsníctvo strany - o nijakej federácii v pravom slova zmysle sa nedá hovoriť.

Po desiatich rokoch Stála konferencia je bez niektorých významných zakladajúcich členov. Stratili sme Dr. Jozefa Lettricha, ktorý bol hybnou silou nášho exilu, najpovolanejším tlmočníkom našich snáh, túžob a postojov. Stratili sme druhého vplyvného člena: Dr. Fedora Hodžu, ktorého miesto tiež nebolo dosiaľ zaplnené. Stratili sme Dr. Bujnu, býv. diplomata, Dr. Ondreja Maxiana, Dr. Štefana Kočvaru, Dr. Milana Zvoníčka a generála Dr. Ivana Trebichavského. Pamiatka na nich je naším záväzkom pokračovať v práci ďalej. Lebo v súčasných neutešených medzinárodných i domácich pomeroch je pôvodný záväzok, ktorý sme si dali pred 10 rokmi: byť tmelivom, strážcom a obrancom slovenských národných a československých štátnych záujmov, naliehavejší ako hocikedy inokedy predtým.

Dr. Martin Kvetko-NAŠE SNAHY

00 V Mnichově byla ustavena "SVOBODNÁ SPOLEČNOST PRO ROZVOJ PŘÁTELSTVÍ K NÁRODUM ČESKOSLOVENSKA", jejímiž členy budou vedle Němců exiloví Češi a Slováci, žijící na území NSR a eventuálně i v sousedních zemích /Rakousko-Svycarsko /.

Společnost má dva základní úkoly: Pracovat pro budoucí upřímnou spolupráci národů obou zemí v duchu evropské integrace a dále pomáhat v kulturně-politické integraci našeho exilu do německého veřejného života a v podpoře činnosti českého a slovenského exilu, pokud tato činnost slouží úsilí o obnovu suverenity a demokratického zřízení v naší zemi.

K tomu účelu bude společnost především pořádat přednášky a pečovat o to, aby významná díla české a slovenské literatury vycházela v němčině a významná díla německé literatury - především díla, zabývající se problémy evropské politiky a evropské spolupráce - v češtině.

Všechny orgány společnosti jsou budovány na zásadě parity mezi Čechy a Slovaky na jedné a Němci na druhé straně. Společnost je nestranná a bude se snažit o rozvíjení názorové plurality. Jejím německým předsedou byl pro první dvouleté období zvolen Dr. Reiner Geppert, vědecký pracovník Seidelovy nadace a funkcionář Junge Union, jehož manželka je Češka a absolventka pražské filosofické fakulty. Českým předsedou je Luděk Pachman.

Společnost zahájila svou činnost dne 18. ledna 1974 velkým vzpomínkovým večerem k uctění památky Jana Palacha. Hlavní referáty pronesl poslanec Spolk. sněmu hrabě F. L. Stauffenberg, syn hlavy protihitlerovského odboje z roku 1944, a L. Pachman. Dále hovořil M. Wissmann, spolkový předseda Junge Union, a zástupce středoskoláků a mnichovského vedení Junge Union. Večera se zúčastnilo asi 400 osob, mezi nimi i zástupci našeho ČSKP. Kulturní rámec vytvořili čeští umělci - M. Bradová, E. Pachmanová, Dr. V. Noval. Západoněmecká televize z něj přinesla záběry na dvou programech.

Obdobné večery k uctění památky Jana Palacha byly uspořádány i v jiných místech BRD, společně s Junge Union, která se současně zasazuje o to, aby byly v několika západoněmeckých městech ulice či náměstí pojmenována jménem Jana Palacha. V Mnichově má jeho jméno nést jeden z největších oddechových domů mládeže.

ARCHIPEL GULAG- Nová kniha Alexandra Solženicína, kterou dal spisovatel začátkem ledna publikovat v zahraničí, vzbudila veliký rozruch. Plně si jej zaslouží. Toto literární dílo, které je velmi dokumentární, je obžalobou proti stalinistickému teroru, jeho původcům, pachatelům a následovníkům. Je to snad jak v politickém tak literárním směru nejvýznamější dílo Solženicínovo.

Jednak je to jeho osobní zpráva o vlastním zatčení, výsleších a utrpení v pracovních táborech, jednak pak je tu podáno bezpočtu příkladů a svědectví nejméně 227 vězňů a zajatců. Je to tvrdá obžaloba proti struktuře, ideologii a nepřetržité práci policejního teroru v Sovětském svazu od Říjnové revoluce 1917.

Snad nejdůležitější částí 600 stránkové knihy je volání po potrestání těch funkcionářů tajné policie, kteří jsou ještě naživu, kteří jsou dosud činní a kteří se nikdy nemuseli zodpovídat za svoje zločiny. Solženicín uvádí desítky jmen takových lidí, uvádí místa a okolnosti, za kterých páchali své ohavnosti.

V porovnání s Německou spolkovou republikou podtrhuje Solženicín skutečnost, že zatímco v NSR bylo v letech 1945 až 1966 postaveno před veřejný soud 86.000 válečných zločinců, byl v Sovětském svazu udělán proces pouze s deseti podobnými lidmi. Nic se v SSSR nečiní pro to, aby viníci byli předvoláni k zodpovědnosti, s argumentací, že "nemá smysl vrtat se v minulosti".

Symbolem nepřekonané minulosti je pro Solženicína i po 25 letech Vjačeslav Molotov, dřívější ministerský předseda, který dnes bydlí v Granovského ulici č.3 v Moskvě, a který "potřísněn naší krví se důstojně nese přes ulici, aby zasedl do své komfortní prominentní limusíny."

Solženicín píše: "Jak nebezpečná bude naše cesta, po které půjdeme, jestliže se sami nezbavíme tohoto moru, který nás napadl. Jaký příklad by mohlo Rusko světu dát!". V hněvu a zármutku píše dále, že příští ruské generace budou současnou generaci nazávat zbabělou. "Nejdříve jsme nechávali po milionech poslušně pobíjet a pak se milostivě staráme o naše vrahy, aby měli šťastné stáří". Povinností ruského národa vůči své zemi a svým dětem-dle Solženicína- je přimět všechny tyto zločince k tomu, aby hlasitě a veřejně přiznali: "Ano, byl jsem kat a vrah."

To není rétorika. Kniha je plná otřesných zpráv s přesnými údaji jmen, míst a jednotlivostí. Dle běžných vyšetřovacích metod KGB musel každý obviněný sám přinést důkaz své nevin. I když se o mu to nějakým zázrakem podařilo, byl přesto odsouzen. V procesech nešlo tajné policii o skutečné delikventy nebo nějakou spravedlnost, nýbrž o dodání požadovaného počtu tzv. "nepřátel lidu", k naplnění pracovních táborů. Tam pracovali tito nešťastníci za krutých podmínek, tam umírali po milionech, hladu, nemocemi a po úplném psychickém a fyzickém vysílení zhroucení.

"Ukažte nám jednoho člověka-muže či ženu-a my s ním zavedeme proces", to byla chlubitivá slova tajné policie pozdních dvacátých až středních padesátých let. I vězni měli své přísloví: "Kdo zde ještě není/ve vězení/, ten sem přijde. Kdo zde byl, ten nikdy nezapomene."

Hrůzné pořadí.

Solženicín na své druhy v utrpení opravdu nezapoměl. Jeho první tři literární práce byly sice fikce, přesto však značně autobiografické: "Jeden den v životě Ivana Denisoviče", "Onkologické oddělení" a "První kruh pekla".

Dnes se poznává, že hlavním zámyslem Solženicína po jeho propuštění z trestního tábora bylo zapamatovat si všechny prožité hrůzy a skutečnosti, shromáždit další a pak teprve sepsat obžalobu v první osobě jednotného čísla. "V této zprávě nejsou žádné vymyšlené osoby a žádné vymyšlené události. Lidé a místa jsou nazývány svými jmény." A ačkoliv spisovatel obsáhle vypravuje své vlastní bolestné zkušenosti, věnuje mnohem více místa mučení a týrání jiných vězňů-mužů, žen i dětí-, které nazývá pravými jmény, pokud již zemřeli, nebo iniciálami, jestliže ještě žijí, aby je nevystavoval nebezpečí pronásledování za jejich spolupráci s ním.

Několikrát zdůrazňuje, že neměl žádný přístup k oficiálním dokumentům. Uvádí poměrně málo čísel. Pro něj však je skutečností, že v první vlně masového zatýkání, v době kolektivizace zemědělství v letech 1929/30, bylo deportováno do táborů zhruba 15 milionů zemědělců a "snad i více". Většina tam přišla o život a jsou dnes zapomenuti: "Stalin a ty a já-píše Solženicín-j sme nespáchali snad horší zločin než ten, že jsme se o těchto obětech nikdy nezmínili." Mluví o několika proudech a přívalech, které s odstupem naplňovaly pracovní tábory: po zemědělcích přišli v letech 1937/38 na řadu komunističtí pohlaváři a vojenští vůdci, v letech 1944/46 to byl další proud milionů navrátilých se válečných zajatců a "celé národy", které na Stalinův rozkaz končily v sovětských "táborech smrti". Pak následovaly v letech 1948/49 čistky v Leningradě a v baltských zemích. Solženicín ve svém díle shromáždil a nechává na čtenáře působit jednotlivé osudy lidí, nespravedlnost, brutalitu a skrytou moc tajné policie.

Již Lenin...

Ohavnosti tajné policie popisuje jakýmsi takřka vědeckým způsobem. Rozeznává například 31 metod sovětské policie, kterými si vynucovala přiznání nebo srážela vyslýchané na kolena, než je poslala na 10 až 25 let do pracovních táborů nebo na smrt. Pouze čtyři z uvedených metod patří do kategorie fyzického násilí. K jedné z nich patří např. mučení brigádního generála Karpuniče, kterého jeho mučitelé 21 dní nepřetržitě bili a u něhož dle jeho "osobní statistiky" použili 52 druhů fyzických muk.

Kniha však není pouhé vyprávění příběhů a osudů. Je to rovněž odvažný pokus psaní dějin, rozboru "vnitřní logiky" ničení "potenciálních nepřátel", ne pouze za éry Stalina, ale již během prvních sedmi let sovětského režimu, kdy Vladimír Lenin zavedl železné pravidlo "eliminace škůdců naší sovětské země", tzn. těch společenských vrstev, kterých se chtěl zbavit. Již od prvních dnů revoluce se začal prosazovat fanatismus, hlásání rasové nenávisti, krutosti a porušování práva.

Tento proces začal pronásledováním a často fyzickým likvidováním všech socialistů, kteří se nepřidali k bolševické straně. Pak, když byla po ruce kompletní listina všech zapsaných členů všech politických stran předrevolučního Ruska, přiřkla si tajná policie neomezené právo po dvacet let každého dle libosti zatknout, poslat do tábora nebo zastřelit.

Proces "vylučování škůdců" poté zasáhl církevní hodnostáře, kněze a postupně i obyčejné křesťany, mezi nimi desetitisíce starých žen. Uhodila hodina i bývalým důstojníkům, šlechticům, majitelům půdy, obchodníkům, a ke konci dvacátých let pak "útlacitým intelektuálům". Později došla řada na inženýry a techniky, na vůdce v partaji a v Rudé armádě, kteří prý byli Stalinovi rivalové.

Solženicin mluvil s lidmi z každé z těchto kategorií, kteří přežili. Rozepisuje jejich zážitky a osudy, uvádí jména, místa a podrobnosti.

Ohromné risiko.

Solženicinovo vyprávění se ovšem vztahuje i na současnost. Věci "dnes nejsou o nic lepší". Solženicin trvá na tom, že sovětský bezpečnostní aparát stále pracuje na plné obrátky - že starí vlkové předávají své "tradice a metody" mladším generacím tajných policistů. Velký důraz se i dnes stále klade na neomezenou moc KGB v každé státní organizaci, v každé továrně, v každé škole, v každé vojenské jednotce. Ona má neomezenou moc nad životem a svobodou druhých, ona používá tuto moc kdy a jak se jí zlíbí. Užití této moci je odvislé od žen, bytů, šperků, od každé myslitelné věci, které by setajný policista chtěl zmocnit. Solženicin cituje z "Příručky pro tajnou bezpečnost" dlouhé pokyny co všechno musí být prohledáno "navštíví-li" tajná policie "podezřelý" byt.

Bez jakýchkoli pochybností podstoupil Solženicin publikaci svého posledního díla veliké risiko. Napadl nejen metody a zločiny stalinistického období, ale celý politický systém sovětského státu. "Pošpinil" i dosud nedotknutelnou osobu Lenina. Mluví s hněvem a opovržením o falešném socialismu, který byl v Rusku zaveden pomocí lží, mučení a vraždění. V jedné z takřka neuvěřitelných epizod v této knize popisuje osobní roli dnešního ministra zahraničních věcí A. Gromyky, člena politbyra KSSS, při zatčení jednoho mladého Švéda a při jeho následující deportaci do trestního tábora. Solženicin se Švédem hovořil při jeho transportu z jednoho tábora do druhého.

Je známo, že Solženicin byl zatčen a vězněn v pracovních táborech takřka 17 let za to, že v jednom svém dopise spřátelenému důstojníku reptal proti Stalinovi. Byl tenkrát vysoce dekorovaným kapitánem dělostřelectva na německé frontě. Byl zatčen a pod stráží převezen do Moskvy. Zde vedl své strážce podzemní drahou, o které ti to dosud nic nevěděli. Spisovatel se ptá: "Proč zatčení nekřičí, když je vedou mezi veřejností?" Proč sám jsem nezačal křičet, když mne vedli oživenou podzemní drahou? Asi proto, že jsem si tenkrát myslel, že je asi nesmyslné být slyšen od asi 400 lidí, kteří by byli stejně neschopni pro mne něco učinit. Již tenkrát však podvědomně cítil, že jednoho dne musí křičet tak, aby jej mohly slyšet miliony.

JK

- x x x x x

o VÝCHODNÍ ŠPIONÁŽ se činí. Jak informuje západoněmecký "Bundesamt für Verfassungsschutz", odhalily západoněmecké bezpečnostní orgány od r. 1953 již 33.000 pokusů východoevropských špionážních ústředí získat v NSR lidi do svých služeb. Za toto období bylo zjištěno 82.000 jednotlivých špionážních úkolů proti NSR a NATO; 7,5% těchto zpravodajsky řízených špionážních úkolů bylo zaměřeno proti hospodářství Německé spolkové republiky. Hospodářská výzvědná činnost východních špiónů se koncentrovala hlavně na zbrojní, elektronický, chemický, vozidlový a strojírenský průmysl, jakož i na výzkumná a vývojová střediska. Zhruba 80% východní špionážní činnosti proti NSR vycházelo z NDR.

RUŠTÍ EMIGRANTÉ VARUJÍ.

Pro ruskou emigrantskou organizaci "Narodno Trudovoj Sojuz/NTS" trvá studená válka mezi Východem a Západem stále a bude dále pokračovat. Oficiální mluvčí této organizace, v Paříži žijící spisovatel Michel Slavinský, v rozhovoru s novinářem kritizoval postoj a jednání Západu v procesu zmírňování napětí mezi oběma světovými bloky. Slavinský prohlásil, že Západ dosud stále ještě nerozeznal, že Sovětský Svaz pod pojmem "sbližování" rozumí, že se Západ zřekne požadavku na volný koloběh informací a ideí mezi národy západních a východních zemí.

Ruská emigrantská organizace "Národní Trudovoj Sojuz" byla založena na počátku třicátých let. Počet jejích členů žijících na Západě odhaduje Slavinský na 5000. Činnost této organizace spočívá ve vši možné podpoře hnutí odporu v Sovětském Svazu. Tato podpora se provádí většinou pašováním propagačních materiálů do SSSR, v poslední době v přibývajícím měřítku sovětským opozičním intelektuálům. V moskevských disidentských procesech bylo jméno této organizace často citováno. Historik Pjotr Jakir a ekonom Victor Krasin se dle Tassu dokonce přiznali, že byli pomocníci NTS při jejích "subversivních akcích proti sovětskému státu".

Jiný zdroj neklidu sovětských mocipánů byl nedávno odstraněn. V posledních 22 letech bez licence z Bavorska vysílající ruský emigrantský vysílač "Stanice Svobodné Rusko" musel zastavit loni 5. listopadu svoje vysílání. Organizace NTS proti tomu prý neprotestovala, neboť z Jižní Koreje vysílá zatím už jiná ruská emigrantská stanice se strany úřadů neomezovaná.

Podle Slavinského je "prakticky nejobtížnější otázka financování činnosti organizace". NTS má k dispozici velmi různé finanční zdroje, především však dary a příspěvky členů a "přítelů". Jako jedinou podmínku přijetí finančních podpor si NTS vymíní, že • použití darovaných finančních prostředků rozhoduje sama, tzn. že dárce si nemůže klást naprosto žádné podmínky. Na otázku zda li rovněž americká zpravodajská organizace CIA finančně přispěla nebo přispívá, odpověděl Slavinský, že mají "mnoho anonymních dárců", mezi nimiž se může pochopitelně nalézat i CIA.

Největší úspěch činnosti NTS vidí Slavinský v tom, že útoků sovětské vlády na tuto organizaci od roku 1965 stále přibývá. Proto také energicky odmítl výtku, že cíl jeho organizace, totiž svržení sovětského režimu, je utopistický. Naopak vyslovil přesvědčení, že "se vnitřní poměry budou v Rusku stále zhoršovat a tím bude zároveň narůstat opozice proti vládnoucímu režimu".

NTS prý nikdy nepracovala ve směru přivodění násilného
zvratu v Sovětském Svazu-je však připravena na všechny možnosti,
tedy i na vojenský převrat.

CHILSKÉ UPRCHLÍKY SE ZDRÁHAJÍ PŘIJMOUT zejména východoevropské komunistické vlády-přesto, že se jejich tisk na druhé straně předstihuje v útocích proti současnému chilskému režimu. Jen DDR se odhodlala se menšího počtu ujmout /jen několika desítek/. Zasvěcení komunističtí pohlaváři asi vědí, že do Chile přišli z vlády Allendeho příliš odhodlaní a školení diversanté, než aby bylo jisté, že se nerozhodnou uplatnit svůj temperament a zkušenosti i v novém prostředí-zvláště až si porovnají jeho skutečnost s tím, co se jim doma povídalo.

SOVĚTSKÉ SNAHY O OVLÁDÁNÍ ZÁPADNÍCH ODBORŮ.

Sověti zesilují své úsilí vmanévrovat odborové svazy západních zemí do jednotné fronty ovládané jimi řízeným "Světovým odborovým svazem"/se sídlem v Praze/ a tak je využít pro podporu své zahraniční politiky. K prosazení těchto snah sloužil též v druhé polovině října loňského roku do Varny svolaný kongres tohoto komunistického Světového odborového svazu, na který byly přizvány i četné odborové organizace, které nejsou jeho členy. Kongresem zkoncipované hlavní tři dokumenty vyzývají všechny odborově organizované dělníky k vytvoření jednotné široké bojové fronty a ke koordinaci bojových akcí, které jsou jednoznačně zaměřeny na podkopání západního hospodářského systému.

Ze se sověti snaží o tyto cíle všemi prostředky svědčí početné, oficiální, neoficiální, tajné a také pouze dvoustranné kontakty, které v poslední době sovětské odborové funkcionáře se zástupci západních odborů uskutečnili. Tak na př. ve dnech 29. a 30. září 1973 proběhlo v blízkosti Helsinek tajné setkání předsedy Sovětského odborového svazu a bývalého šéfa KGB A. Šeljepina s některými funkcionáři finských, dánských, norských a švédských odborů.

O tomto setkání nebylo vydáno žádné oficiální komuniké. Přísně tajný charakter tohoto setkání si vyžádal zejména zástupce dánských odborů, neboť Dánsko je členem Evropského hospodářského společenství. Vedoucí skandinávských odborů byli prý šokováni, když se dozvěděli, že někteří z jejich prominentních funkcionářů se samostatně pustili do těchto tajných rozhovorů s vysokým sovětským politikem právě v době, kdy se finská vláda chystala podepsat obchodní smlouvu s EHS. S ohledem na nepřátelskou propagandu Moskvy vůči EHS se upřímně polekali, že by jim ve vlastních zemích mohla být předhazována spolupráce se Sověty.

Že Šeljepin přistoupil na dánský návrh zachovat tajnost a nevydávat komuniké - si lze vysvětlit z části konspirativními zámysly Moskvy, z části ale též zklamáním Sovětů nad výsledky tohoto setkání. Dle informací z Prahy, byly hlavními tématy rozhovorů "zlepšení" vztahů a styků mezi západními a východními odbory a zeslabení vlivu Mezinárodního svazu svobodných odborů/IBFG/ se sídlem v Bruselu, na západní odbory. Při setkání byla projednána i otázka se Sovětské strany požadovaného boje proti nadnárodním průmyslovým společnostem. Mluvčí skandinávských odborů požadovali na Šeljepinovi jasnou odpověď na tu skutečnost, že zatím co sovětské odbory vyžadují na západních odborech, aby bojovaly proti průmyslovým velkopodnikům, usiluje sovětská vláda o účast západních průmyslových trustů na rozvoji sovětského hospodářství. Šeljepina se tyto otázky velmi dotkly a cítil se velmi uražen a rozložen.

Došlo i k rozporům o úloze odborů v komunistických zemích a tak skončilo celé setkání pro obě strany spíše negativně: Cesta Šeljepina nepřinesla Sovětům vytoužený úspěch a skandinávské odbory se dostaly účastí některých svých funkcionářů na tomto tajném setkání do pochybného světla.

Úspěšněji proběhly později v Moskvě uskutečněné rozhovory Šeljepina s předsedou západoněmeckého Odborového svazu H. O. Vetterem. Tyto rozhovory skončily mimo jiné společným odsouzením vojenské vlády v Chile. Význam tohoto společného odsouzení byl v tom, že to bylo první společné prohlášení západoněmeckých a sovětských odborů k mezinárodním otázkám.

Oskar Vetter vyvolal po svém návratu z Moskvy na tiskové konferenci zděšení a posměch, když prohlásil, že není toho názoru, že sovětské odbory jsou pouhým nástrojem Kremlu a komunistů.

Vyvrcholením sovětských snah měla být letošní lednová evropská všeodborová konference v Ženevě, konaná pod patronací Mezinárodní Organizace Práce, orgánu to OSN. Poprvé se na ní sešli zástupci všech evropských odborových organizací, tedy nejenom západních ale i východních komunistických, v pravém slova smyslu "protidělnických". Podle zpráv na ní přítomných zástupců našeho CNG však ani tu sověti neuspěli. Západoevropští odboráři, ať sdružení v socialistickém I.B.G. nebo v Křesťanském WVA, jsou, zdá se, náležitě opatrní. Přejme jim i sobě, aby vydrželi.

- yz -

oo Američané odposlouchávali Brežněva, Kosygina a Podgorného. Dle zpráv amerického žurnalisty Jacka Andersona ve "Washington Post" odposlouchávala americká tajná zpravodajská služba CIA po léta telefonické rozhovory, které mezi sebou vedli prostřednictvím svých autotelefonů Brežněv, Kosygin a Podgorný.

Tato "velmi úspěšná operace" vedená pod krycím jménem "Gamma Guppy", prý skončila v roce 1971, kdy ji sověti odhalili.

Anderson píše, že jej v průběhu operace bývalí ředitel CIA Richard Helms požádal, aby o ní nic nezveřejňoval. Dnes, kdy Sověti o této záležitosti již vědí, se prý Anderson rozhodl informovat americkou veřejnost.

Zůstává záhadou, jak to, že CIA při takové nanejvýš tajné špiónážní operaci byla natolik nepozorná, že se o ní mohl dozvědět nějaký novinář. Zarážející je i to, že Anderson-ponecháme-li stranou jeho další žurnalistickou činnost, např. uveřejnění tzv. Pentagonských papírů, rozdmýchávání Wattergate aféry atd.-vyslovuje pochybnosti o správnosti podobných akcí CIA. Cožpak druhá strana nečelá totéž?

oo ŠVÝCARSKÁ MLÁDEŽ JE NEJRADIKÁLNĚJŠÍ? Americký politolog Ronald Ingelhart uveřejnil studii o postoji mladé generace různých evropských zemí. Podle ní je tu nejvíce radikálně zaměřených mladých lidí ve věku mezi 16 - 24 lety ve Švýcarsku-celých 36%. Následuje Holandsko /29%/, Itálie /28%/, Belgie /26%/, Spolková republika /23%/, Francie /20%/, a Anglie /14%/. Pravděpodobnost radikálního postoje je prý tím větší čím vyšší je životní úroveň v té či oné zemi a k čím vyšší společenské vrstvě dotýčný patří. Rozdíl v nazírání na hodnoty věcí mezi mladými a starými je prý tím větší, čím prudší byl v posledních letech hospodářský vývoj jejich země.

oo "JE TO ZVLÁŠTNÍ PODÍVANA"-píše švýcarský deník DIE TAT-"jak Moskva a její satelity rozpoutaly divokou kanonádu palící se všech stran do Solženicyna za jeho svědectví, které vydal svou poslední knihou ARCHIPEL GULAG-zatím co se v USA vydávají v rámci aféry Watergate miliony dolarů na to, aby se mohly veřejnosti odhalit okolnosti trestního činu, který je proti zločinům, odhaleným Solženicynem, pouhou dětskou hrou". Henry Kissinger, odpověděl prý na dotazy učiněné v souvislosti s touto knihou, že politika zmírňování napětí, jejímž je zástancem, znamená pouze uvědomění si možných hrůz nukleární války a z toho pro všechny vedoucí osobnosti všech zemí povinnost takové katastrofě zabránit. a nikoliv souhlas s vnitropolitickým sovětským systémem.

o o o o